

पापी	रोगी	प्रायश्चित्तम्
१३ प्रतिमाभङ्गकारी	१३ अप्रतिष्ठः	१३ वत्सरत्रयपर्यन्तं प्रतिदिनं अश्वत्थसेवनानन्तरं गृह्योक्तविधिना समां गम्यामुदाह- येत् सुपूजितं विघ्नराजञ्च संस्थापयेत् ॥
१४ मद्यपः	१४ रक्तपित्ती	१४ सर्पिषो घटं सहिरण्यं मधुनोऽञ्जघटञ्च दद्यात् ॥
१५ मार्गहा	१५ पादरोगी	१५ अश्वं दद्यात् ॥
१६ रजस्वलादृष्टान्नभोक्ता	१६ क्लिबोदरः	१६ चिरात्रं गोमूत्रयावकं सुञ्जीत ॥
१७ विषदः	१७ कृद्दिरोगी	१७ दश पयस्विनीर्गा दद्यात् ॥
१८ सभायां प्रक्षपाती	१८ प्रक्षपातवान्	१८ संत्यवर्त्तिने निष्कत्रयपरिमितं हेम दद्यात् ॥
१९ सुरापः	१९ श्यावदन्तः	१९ प्राजापत्यव्रतक्षरित्वा सप्ततुलापरिमितशर्करां दत्त्वा महाबद्धं जम्बा तद्दशांशं तिले- र्ज्जत्वा वरुणदेवतमन्त्रैरभिषेकं कुर्यात् ॥
२० सुरालये जले वा प्रक्षन्मूत्रकारी }	२० गुदरोगी	२० मासं व्याप्य सुरार्चनं गोद्वयदानं प्राजापत्यमेकञ्च कुर्यात् ॥ * ॥ इति श्रातातपोक्तकर्मविपाकतृतीयाध्यायप्रकीर्णप्रायश्चित्तविवरणम् ॥ * ॥
१ अगम्याभिगामी	१ भ्रुवमण्डली	१ कार्पासभारकांस्यदोहसंयुक्तसवत्सकतिलषष्टिमितहेमधेनुं "सुरभी वैष्णवी माता मम पापं व्यपोहतु" इमं मन्त्रमुच्चार्य दद्यात् ॥
२ अश्वयोगिगामी	२ गुदस्तम्भी	२ मासं व्याप्य प्रतिदिनं सहस्रसङ्ख्याकमलकरणाक्षरिःस्नानं कुर्यात् । स्त्रीणामपि तत्तत्पुरुषसंसर्गात्तत्तत्प्रायश्चित्तम् ॥
३ आमामहारी	३ हीनदीप्तिः	३ निष्कद्वयस्वर्गनिर्मितान्निमीकुमारौ दद्यात् ॥
४ इक्षोर्विकारहारी	४ उदरगुल्मवान्	४ गुडधेनुं प्रदद्यात् ॥
५ उर्णाहारी	५ लोमशः	५ कम्बलान्वितनिष्कमितस्वर्गनिर्मितवज्रमूर्तिं अर्चयित्वा ब्राह्मणाय दद्यात् ॥
६ औषधापहर्ता	६ सूर्यावर्त्तरोगी	६ मासं व्याप्य सूर्यार्घ्यं काञ्चनञ्च दद्यात् ॥
७ कन्दमूलहारी	७ कृस्त्रपाणिः	७ यथाशक्ति देवगृहं उद्यानञ्च कुर्यात् ॥
८ कांस्यहारी	८ पुण्डरीकसमन्वितः	८ ब्राह्मणमण्डल्य तस्मै शतपलं कांस्यं दद्यात् ॥
९ गुरुजायाभिगामी	९ मूत्रकृच्छ्री	९ नीलमाख्यादिभूषितनीलवस्त्राच्छन्नघटं पश्चिमस्यां दिशि संस्थाप्य तदुपरि ताम्रपात्रे षड्निष्कस्वर्गनिर्मितवरुणं पुरुषसूक्तेन यजेत । सामवेदी ब्राह्मणस्तत्र सामवेदमाचरेत् विंशतिनिष्कमितसुवर्णपुत्तलिकां निष्पापोऽहमित्युच्चार्य ब्राह्मणाय दद्यात् । "यादसा- मधिपो देवो विश्वेषामधिपो वरः । संसारनौकर्णधारो वरुणः पावनोऽस्तु मे" ॥ इति मन्त्रेण आचार्याय स्वर्गवरुणं दद्यात् ॥
१० चाण्डालीगामी	१० हीनमुष्कः	१० माहतामिवत् प्रायश्चित्तं कुर्यात् ॥
११ तपस्विनीप्रसङ्गो	११ प्रमेहगदी	११ मासं व्याप्य रुद्रं जपेत् यथाशक्ति काञ्चनञ्च दद्यात् ॥
१२ तपस्विनीसङ्गमी	१२ अश्वरोगदी	१२ मधुधेनुं हिरण्यसहितशतद्रोणपरिमिततिलञ्च दद्यात्
१३ ताम्बूलहारी	१३ श्वेतौष्ठः	१३ सदक्षिणोत्तमविद्रुमद्वयं दद्यात् ॥
१४ ताम्बूलचौरः	१४ औदुम्बरी	१४ प्राजापत्यव्रतं शतपलपरिमितताम्रदानञ्च कुर्यात् ॥
१५ तैलचौरः	१५ कण्ठादिपीडितः	१५ उपोष्य विप्राय तैलघटद्वयं दद्यात् ॥
१६ त्रिपुहारी	१६ नेत्ररोगवान्	१६ उपोष्य विधिवद्दृतधेनुं दद्यात् ॥
१७ दधिचौरः	१७ मदवान्	१७ विप्राय दधिधेनुं दद्यात् ॥
१८ दारुहारी	१८ स्निग्धपाणिः	१८ विदुषे पलद्वयपरिमितकुङ्कुमं दद्यात् ॥
१९ दीक्षितस्त्रीप्रसङ्गो	१९ दुष्टरक्तवृक्त्रोगी	१९ प्राजापत्यद्वयं कुर्यात् ॥
२० दुग्धहारी	२० बज्रमूत्रकः	२० ब्राह्मणाय यथाविधि दुग्धधेनुं दद्यात् ॥
२१ देवहारी	२१ विविधज्वरी	२१ तत्र ज्वरे कर्णे रुद्रं जपेत् महाज्वरे महारुद्रं रौद्रज्वरे क्षतिरौद्रं वैष्णवज्वरे महा- रुद्रातिरौद्रौ च जपेत् ॥
२२ नानाविधद्व्यचौरः	२२ ग्रहणीयुक्तः	२२ शतयनुसारेणान्नोदकवस्त्राणि हेम च दद्यात् ॥
२३ पक्षाघातो	२३ जिह्वारोगी	२३ लक्षसंख्याकायर्चो जपेत् तिलकरणाकं तद्दशांशं होमञ्च कुर्यात् ॥
२४ पट्टसूत्रहर्ता	२४ विनोमा	२४ धेनुं दद्यात् ॥
२५ पशुयोगिगामी	२५ मूत्राघाती	२५ तिलपात्रद्वयं दद्यात् ॥
२६ पिष्टवस्त्रहर्ता	२६ दक्षिणांश्रवणी	२६ शक्तितः अजां दद्यात् ॥
२७ पुनःजायाभिगामी	२७ कृष्णकुण्डो	२७ सप्ततुलागमनप्रायश्चित्तस्याङ्गं वृताक्ततिलकरणाकदशांशहेमञ्च कुर्यात् ॥